

YUSUF BÜLBÜL

Ahlat'ta defineci tehdidi

Bitlis ve Ahlat'ın tarihi dokusunu tehdit eden definecilerin 2007'den bu yana 15 kaçak kazı yaptığı ortaya çıktı.

Arkeolojik kazıların sürdüğü Selçuklu Mezarlığı'nda sanduka mezarları tahrip edilmiş. Mezarlıktaki güvenlik tedbirlerini artıran valilik, mezarlık çevresine MOBESE yerleştiriyor.

Anadolu'daki Türk varlığının ilk izlerinin bulunduğu yer olan Bitlis ve Ahlat'ın tarihi dokusu defineciler yüzünden tehlike altında. Define arama kastıyla tarihi mekân ve eserleri tahrip eden definecilerin verdiği zarar, bölgedeki kültür hazinelerini tehdit ediyor. Geçtiğimiz günlerde talan edilen Kurubulak Mahallesi'ndeki Hacı Hasan Hoca Şirvani türbesinin toprağı kurumadan, defineciler bu kez de Ahlat'taki Selçuklu Mezarlığı'na dadandı. 200 dönüm alan üzerindeki mezarlıkta güvenlik tedbirleri henüz istenilen seviyede değil. Arkeolojik kazıların devam ettiği mezarlıkta yağma, kazı çalışanları alanını terk ettikten sonra yaşanıyor. Bir kazı çalışanı, “Kazdığımız yerleri bizden sonra girip kırıyorlar. İstemeden de olsa işlerini kolaylaştırıyoruz galiba.” diyor. Daha çok başka şehirlerden gelen defineciler, mezarları kazmakla kalmamış, sanduka mezarların çoğunu tahrip etmiş. Bitlis ve civarındaki define vakaları Selçuklu mezarları ile sınırlı değil. 2007'den bugüne kadar il genelinde zabıtlara geçen 15 kaçak kazı bulunuyor. Bunlarla ilgili devam eden davaların yanında karara bağlananlar da var.

DEFİNECİLERİN YÖNTEMİ FİLMLERE TAŞ ÇIKARTIR

Definecilerin daha çok şehir dışından geldiğini söyleyen Bitlis Belediye Başkanı Fehmi Alaydın'ın anlattıkları Yeşilçam filmlerine taş çıkartacak nitelikte. "Esnafın arasına girip, çevredekilerin duyacağı şekilde bir harita pazarlığına giriyorlar. Bunları duyanlar da inanıp o haritaları para karşılığı alıyor. Geçenlerde polis, üç kişiden şüphelenmiş. Daha sonra bunların Adana'dan geldiklerini öğrenerek hemen Adana Emniyeti'ne haber vermiş. Karşı taraftan gelen cevap, yetkilileri şoke ediyor: 'Bunlar üç kişilik bir şebeke. Üçü de oradaysa büyük bir vurgunun peşindeler demektir.'" Definecilerden en çok şikâyetçi olan, hiç kuşkusuz Bitlis İl Kültür ve Turizm Müdürü Hüsnü Işıkgör. Definecilerin sadece Bitlis'te değil, Türkiye'nin her yerinde problem olduğunu söyleyen Işıkgör, "Önemli olan bunlarla ilgili zamanında tedbir almak ve insanları bilinçlendirmek." diyor.

SELÇUKLU MEZARINA MOBESE KAMERALARI KURULUYOR

Selçuklu Mezarlığı'nda güvenlik tedbirlerini artırmak için çalışmalar sürüyor. Mezarların çevresi tel örgülerle kapatılıyor. Bekçi sayısı da artırılmış. Mezalık çevresine MOBESE kameraları ve aydınlatma sistemleri kurma çalışmaları da sürüyor. Bundan sonra buradan kuş uçurtmayacaklarını söyleyen İl Kültür Müdürü Hüsnü Işıkgör, alınan tedbirlerin önemli bulmakla birlikte, asıl meselenin 'eğitim' olduğunu söylüyor. Işıkgör'e göre halkın tarihi eserleri koruma ve definecilerin vaatlerine kanmama konusunda bilinçlendirilmesi gerekiyor. Selçuklu Mezarlığı yalnız Anadolu'nun değil, tüm İslam dünyasının en büyük mezarlığı olarak da biliniyor. Bu alanda XII. ve XVI. yüzyıllar arasında Eyyübiler ile İlhanlı ve Osmanlı dönemine ait çeşitli tiplerde çok sayıda mezar taşı bulunuyor.
